

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XVI.

CELJE, 15. SEPTEMIRA 1969

STEVILKA 9

KAKO SMO POSLOVALI V PRVEM POLLETJU

Za poslovne rezultate letošnjega prvega polletja je značilen visok porast obsega poslovanja na področju prometa in proizvodnje. Ta visok porast je delno posledica upadanja obsega poslovanja v prvih štirih mesecih preteklega leta, delno pa rezultat povečane ekspanzije na tuja tržišča.

S povečanjem obsega poslovanja se je izboljšala tudi akumulativnost poslovanja, vendar ne v odnosu s porastom realizacije, ker so stroški reprodukcije močno porastli. Do porasta stroškov reprodukcije je prišlo zaradi povečanja stroškov vzdrževanja, prekonormativne uporabe surovin v nekaterih obratih, povečanja osebnih dohodkov, delno neizkoriščenih kapacitet v nekaterih kemičnih obratih ter povečanja cen nekaterim surovinam, uslugam in pomožnemu materialu iz naslova porasta domačih cen, oziroma uvedbe davčin pri uvozu v maju preteklega leta.

Poslovanje v letošnjem prvem polletju smo zaključili z dobičkom, ki znaša po pokritju izgube iz naslova družbenega standarda 1.172.027 dinarjev ob povečanju osebnih dohodkov v vkalkuliranem dohodku reali-

zacije v znesku 3.628.027 dinarjev. Prvo polletje preteklega leta smo končali z izgubo v višini 1.638.821 dinarjev, povprečni osebni dohodek pa je močno zaostajal za onim v panogi in regiji.

od vrednosti, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta ter za 15,19 % večja od planirane.

Zaradi velikega porasta prodaje v tujino je udeležba le-te v skupni realizaciji izdelkov močno porastla in znaša v prvih šestih mesecih 37,7 %.

Realizacija storitev, materiala in odpadkov je dosegla le 7,23 % lanskoletne vrednosti. Letoščnja realizacija iz tega naslova je normalna za cinkarniške prilike, saj smo v preteklem letu izjemoma odprodali večjo količino kvalitetno neustreznih koncentratov, po drugi strani pa je bi obseg predelav za domače tržišče manjši.

Realizacija investicij je porastla, ker je šlo za manjše investicijske posege pri katerih je bial udeležba naših vzdrževalnih služb nekaj večja kakor v preteklem letu.

((Nadaljevanje na 2. strani))

Proizvodnja in produktivnost v avgustu 1969

Vrednost blagovne proizvodnje, ugotovljena po stalnih cenah, je v avgustu v primerjav z ono, ki je bila dosežena v mesecu juliju, porasla za 7,62 %, medtem ko znaša indeks porasta na doseženo vrednost proizvodnje v istem mesecu preteklega leta 115,53 %. Kumulativno v razdobju prvih osem mesecev letošnjega leta je proizvodnja porastla v primerjavi z ono, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta za 19,84 %.

V primerjavi z doseženo proizvodnjo v mesecu juliju je v avgustu porasla proizvodnja naslednjih proizvodov: surovega cinka in prahu iz topilnice, rektificiranega cinkovega prahu, kadmija, cinkovega belila, žveplene kisline na novih napravah, čašic za galvanske elemente, cinkove žice, zamak cinka, kromovega galuna, cinkovega sulfata, svinčevih oksidov, superfosfata, kemolit plošč, cinkografskih plošč, zemeljskih barv, VOBA barv, organolov ter zaščitnih pomožnih sredstev.

Osem dvanajstin letnega plana vrednosti proizvodnje smo dosegli s 75,35 odstotka.

V razdobju osmih mesecev letošnjega leta je v primerjavi s preteklim letom porasla proizvodnja naslednjih proizvodov: surovega cinka in prahu iz topilnice za 7,3 %, rektificiranega cinka za 8,2 %, cinkovega belila za 24,4 %, žveplene kisline na novih

((Nadaljevanje na 6.strani))

OBSEG POSLOVANJA

Celotni dohodek — v primerjavi s preteklim letom

v dinarjih			Indeks
januar—junij 1968	januar—junij 1969		
168.605.058	195.699.033	116,06	

a) Struktura celotnega dohodka (fakturirana medletna realizacija)

Besedilo	januar—junij 1968	januar—junij 1969	Indeks 1968 = 100
Realizacija izdelkov:			
— na domačem tržišču	73.279.476	87.401.936	119,27
— v tujino	87.401.936	59.327.449	68,07
realizacija izdel. skupaj	109.094.481	146.729.385	134,61
Realizacija storitev ipd.	4.815.279	1.404.991	29,18
Realizacija materiala in odpadkov	17.605.118	215.269	1,22
Realizacija storitev in materiala skupaj	22.420.397	1.620.170	7,23
Realizacija investicij	298.321	390.999	127,70
Realizacija skupaj	131.723.195	148.730.515	127,70
Drugi dohodki	796.841	4.605.195	577,93
Medletni celotni dohodek	132.520.039	153.335.710	115,71

b) Dinamika porasta medletnega celotnega dohodka

Z ozirom na nove spremenjene predpise, po katerih se ugotavlja celotni dohodek in dohodek v letošnjem letu, nam daje pravilno sliko gibanja obsega poslovanja v sferi prometa le primerjava medletnih gibanj realizacije v obeh razdobjih. Vendar je potrebno tudi te podatke prečistiti za spremenjeno tehniko knjiženja predelovalnih poslov v letu 1969, ko je vrednost materiala pri teh poslih ovrednotena, ker v preteklem letu ni bil primer (dinarjev 6.389.398).

Porast realizacije izdelkov na domačem in tujih tržiščih znaša po knjigovodskih podatkih v šestih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim raz-

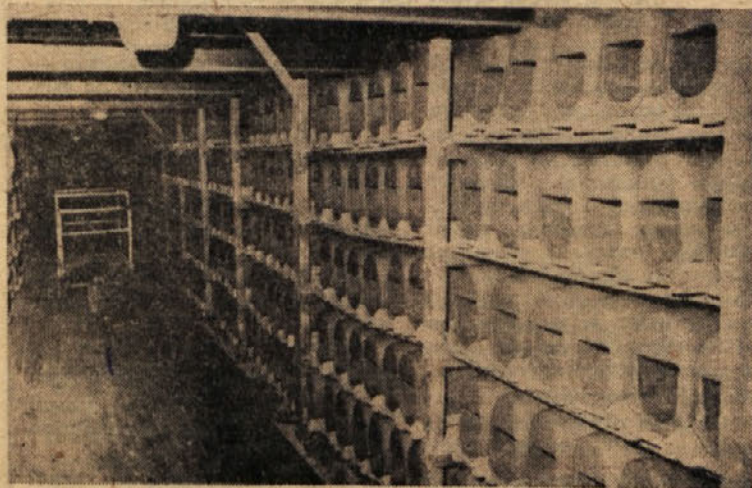
dobjem preteklega leta 34,61 %.

Ce od letos dosežene vrednosti realizacije gotovih izdelkov odštejemo vrednost materiala v predelovalnih stroških, dobimo realen porast obsega realizacije, ki znaša

28,74 %

V tabeli prikazan porast realizacije na domačem tržišču (19,27 %) je realen. Medtem pa je potrebno vrednost realizacije v tujino zmanjšati za ovrednoten material, ki se nanaša na posle s tujino. Tako prečiščen porast realizacije v tujino znaša v primerjavi s preteklim letom 48,18 %.

Vrednost prodaje v tujino izražena v USA \$ znaša v prvem polletju letošnjega leta 3.948.134 \$ in je za 40,2 % večja

Pogled v predušilnico predležev

Kako smo poslovali v prvem polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Drugi dohodki so znatno vplivali na povečanje medletnega celotnega dohodka, ker so porastli dohodki od obresti, drugi izredni dohodki in dohodki, ki se nanašajo na poslovanje iz preteklega leta.

Po prečiščenju medletnega celotnega dohodka, doseženega v prvem polletju 1968 za vrednost odprodanih koncentratov in celotnega dohodka, doseženega v letošnjem letu za ovrednoten material iz predelav ter izredne dohodke, ki izhajajo iz preteklih let, ugotavljamo, da znaša realen porast medletnega dohodka v primerjavi s preteklim letom

23,9 %

Vplivi na obseg realizacije in celotnega dohodka

Vrednost medletne realizacije je zaradi povečanega obsega prodaje gotovih izdelkov in uslug porasla za

33.487.940 dinarjev

Zaradi večjih doseženih cen od cen v prvem polletju 1968 pa je vrednost prodaje porasla za

836.586 dinarjev

Fizični obseg prodaje vseh metalurških proizvodov je večji od onega, ki je bil dosežen v istem razdobju preteklega leta.

z istim razdobjem preteklega leta pa je proizvodnja porasla za 21,42 %. Visok porast proizvodnje je posledica stagnacije obsega poslovanja v prvih štirih mesecih preteklega leta, ko je bila vrednost proizvodnje kar za 9 % manjša od one, ki je bila dosežena v istem razdobju leta 1967.

Polletnega plana proizvodnje (50 % letne planirane proizvodnje) nismo dosegli:

— v topilnici surovega cinka (brutoproizvodnja) — zaradi remonta peči;

— pri novi žvepleni kislini — zaradi zastoja na piritni liniji — pomanjkanje koncentratov;

— pri cinkovi pločevini — zaradi okvar in remonta;

— pri cinkovih čašicah — odpadla je planirana prodaja Croaciji;

— pri cinkovih strešnikih — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri cinkovi žici — zastoj v prodaji zaradi kvalitete;

— pri žlebovih in ceveh — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri ameriških trakovih — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri anilinskih barvah — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri VOBA barvah — plan realizacije je bil dosežen, proizvodnja manjša zaradi zalog od 1. 1. 1969;

— pri antikorozijskih premaznih sredstvih — plan ni dosežen zaradi manjše prodaje od planirane;

V primerjavi s prvim polletjem 1968 pa je padla proizvodnja naslednjih proizvodov:

— cinkovega prahu in rektifikacije — zaradi remonta;

— cinkove čašice — prodaja je bila večja (zaloge 1. 1. 1969);

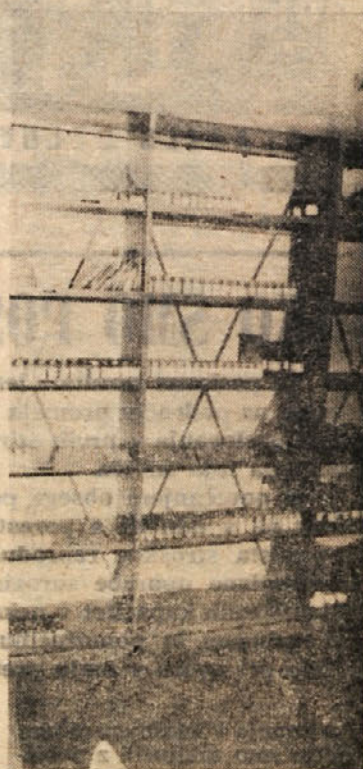
— analinske barve in pomožna sredstva — upadanje prodaje;

— natrijev sulfid — upadanje proizvodnje;

— ultramarin — upadanje proizvodnje;

— zelena galica — izpadla proizvodnja zaradi zastoja v proizvodnji kromovega galuna;

— zemeljske barve — upadanje prodaje.

Arhiv vzorcev v novi povzorčevalnici

PRODUKTIVNOST DELA

1. Tehnična produktivnost dela	Dosežena proizvod. po stal. cenah opravljene delovne ure		
	1.-6/1968	1.-6/1969	Indeks 1968=100
Proizvodnja po stalnih cenah			
Izvršene delovne ure	126.709	153.854	121,42
v 000 din	2.199.154	2.411.803	109,66
Vrednost proizvodnje na 8 ur — din	461	510	110,62

2. Produktivnost dela na zaposl.	dosežena proiz. po stalnih cenah število zaposlenih		
	1.-6/1968	1.-6/1969	Indeks 1968=100
Proizvodnja po stalnih cenah v 000 din	126.709	153.854	121,42
povprečno število zaposlenih	2.032	2.117	104,18
Vrednost proizvodnje na zaposlenega din	62.356	72.675	116,54

Porast produktivnosti dela na zaposlenega je večji od porasta tehnične produktivnosti dela zaradi izboljšanja izkoristka časovnega fonda, kar je posledica manjšega izpada iz naslova letnih dopustov in prenehanja 7-urnega neplačanega delovnega časa v skupnih službah.

IZKORISTEK CASOVNEGA FONDA

Elementi strukture	I.-VI. 1968		I.-VI. 1969	
	ure	%	ure	%
Možni časovni fond	2.535.936	100,00	2.642.016	100,00
Izvršene delovne ure v rednem del. času	2.147.393	84,68	2.312.634	87,53
Državni prazniki	62.168	2,45	63.443	2,49
Letni dopust	106.002	4,18	84.291	3,19
Drugi plačani in neplačani izostanki	6.754	0,27	0.914	0,27
Državljanške dolžnosti	856	0,03	1.320	0,05
Bošovanje doječe matere in nega otrok	156.634	6,16	167.893	6,35
Neopravičeni izostanki	1.306	0,05	5.521	0,21
Izpadle ure zaradi 7-urnega delovnega časa	55.223	2,18	—	—
Izvršene delovne ure v rednem delovnem času	2.147.393	97,65	2.312.634	95,88
V nadurah	51.761	2,35	99.169	4,12
Skupaj	2.199.154	100,00	2.411.803	100,00
Povprečno število izvršenih delovnih ur na zaposlenega	1.082		1.092	100,92
Povprečno število zaposlenih	2.032		2.117	104,18

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tovariš Zvone Arh v obratni pisarni valjarne vpisuje svoje ugotovitve v raportno knjigo

Ceprav je celotni fizični obseg prodaje kemijskih proizvodov večji od onega v preteklem letu pa vendar ugotavljamo tendenco upadanja prodaje naslednjih proizvodov: kromovega galuna, natrijevega sulfida, ultramarina, mešanih gnojil, organskih barvil in pomožnih sredstev ter zemeljskih barv.

Do pomembnejšega znižanja prodajne cene je prišel le pri cinkovi pločevini zaradi znižanja cene v Zahodni Nemčiji.

Področje proizvodnje

Letni plan proizvodnje je bil dosežen s 57 %, v primerjavi

— pri pomožnih sredstvih — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri kromovem galunu — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri natrijevem sulfidu — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri cinkovem sulfatu — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri ultramarinu — zaradi manjše prodaje od planirane;

— pri superfosfatu — zaradi remonta v juniju; osnovni plan je dosežen;

— pri PK gnojilih — zaradi neustrezne kvalitete in asortimenta;

OPERATIVNO PLANIRANJE PO SISTEMU „GEORGA“

V letu 1967 je Železarna Ravne na Koroškem od nemške firme »Georga« (Gesellschaft für Organisationsaufgaben und Hilfsmittel M.B.H.) kupila organizacijske pripomočke za operativno planiranje za obrat livarne. Po uspešni instalaciji sistema in ugotovitvi učinkovitosti Georga organizacijskih pripomočkov v tem obratu, se je vodstvo podjetja odločilo, da za racionalno organizacijo notranjega in zunanjega celotnega procesa podjetja nabavi ustrezne Georga organizacijske pripomočke. V letu 1968 je podjetje z delnim sodelovanjem Georga specialista konzultanta kompleksno reorganiziralo celotni poslovni proces podjetja. Smotrnost in učinkovitost sistema ter prvi rezultati v Železarni Ravne so spodbudili tudi druga podjetja v Sloveniji, da se odločijo za nakup Georga sistema operativnega planiranja in Georga organizacijskih pripomočkov.

Kako Georga sistem operativnega planiranja celotnega poslovnega procesa podjetja omogoča termiranje, pripravo, sprožitev, krmiljenje in nadzorovanje vseh temeljnih funkcionalnih poslovnih procesov podjetja, tj. *procesa nabave, proizvodnje in razpečave.*

Ivan Robida tehta vzorec zaradi določitve odstotka vlage

V operativni pripravi dela z organizacijskimi pripomočki Georga sistema dobimo kompleksen pregled nad odvijanjem celotnega poslovnega procesa podjetja, natančen pregled nad vsemi ponodbami in naročili, ki so v podjetju, ter vsimi nalogi za delo, ki so v proizvodnem procesu. Sistem zagotavlja nadzorovanje časovnega izvrševanja posameznih faz obdelave vsake ponudbe in naročila ter nadzorovanje izvrševanja posameznih nalogov za delo po fazah — objektih in delovnih operacijah — izvrševalcih na delovnih mestih.

V centru za nadzorovanje naročil grobo planirajo kapacitete in časovni potek in nadzorujejo celotni poslovni proces in vsako posamezno naro-

čilo. V centru za krmiljenje nalogov za delo fino planirajo kapacitete in časovni potek ter nadzorujejo izvrševanje vseh delovnih operacij v proizvodnem procesu. V predrazdeljalnici in razdeljalnicah nalogov za delo po posameznih delovnih področjih, obratih — oddelkih, pa se pregledujejo in nadzorujejo delovne obveznosti za vsa strojna in ročna delovna mesta, določa se zaporedje delovnih operacij (Georga diagonala) in nadzoruje se tehnološko zaporedje delovnih operacij na delovnih mestih.

S tem Georga sistem operativnega planiranja popolnoma omogoči, da se uresničijo sprejete naloge in dosežejo ekonomski cilji podjetja.

Georga organizacijski pripomočki v centru za nadzorovanje naročil so:

— Naprava za nadzorovanje naročil, v kateri je mogoče na principu viseče kartoteke sistematično pregledati časovno odvijanje in nadzorovanje celotnega poslovnega procesa in posameznega naročila ter ju opredeliti po kraju (objektu-fazi izdelave), kakovosti, nosilcu (subjektu) in času (roku) začetka, izvrševanja in dokončanja. Ta pregled omogoča naročilni rokovni evidentnik, ki je tako oblikovan, da je z določenim številom barvnih simbolov možno vizualno identificirati povsem določeno fazo izdelave posameznega naročila, čas sprožitve začetka, izvrševanja in dokončanja ter nadzorovati odvijanje vseh faz iz-

Georga organizacijski pripomočki v centru za krmiljenje nalogov za delo so:

— Naprava za krmiljenje nalogov za delo, v kateri je mogoče na principu viseče kartoteke sistematično pregledati časovno odvijanje in nadzorovanje proizvodnega procesa in posameznega naloga za delo ter ju opredeliti po kraju (objektu — fazi izdelave, oddelku, delovnem mestu), obsegu, kakovosti, nosilcu (subjektu) in času (roku) začetka, izvrševanja in dokončanja. Ta pregled omogoča krmilni fazni rokovni evidentnik, ki je tako oblikovan, da je z barvnimi simboli-signali možno vizualno identificirati posamezen nalog za delo, posamezne faze poteka proizvodnega procesa, začetek, izvrševanje in dokončanje vsake posamezne delovne operacije na vnaprej določenem delovnem mestu po predpisanim tehnološkem zaporedju, vsakega naloga za delo in vseh nalogov za delo, ki so vključeni v proizvodni proces. Krmilni fazni rokovni evidentniki vseh nalogov za delo, vloženi v napravo in opremljeni z barvni-

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

V drugi polovici septembra 1969 se pričnejo intenzivni začetni, konverzacijski in korespondentski tečajji nemščine, angleščine, italijanščine, francoščine, ruščine in španščine.

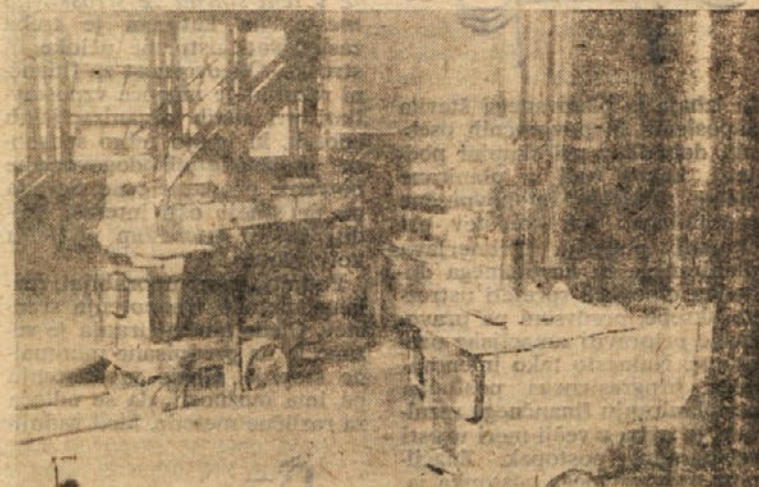
Vsi tečajji so po 4 mesece, in sicer 2-krat po 2 uri na teden, odvijajo se v 3 izmenah: izmena A se prične ob 16.15 in konča ob 17.50; izmena B se prične ob 18. uri in konča ob 19.35; izmena C pa se prične ob 19.40 in konča ob 21.15.

Solnina za posamezen tečaj je samo 500,00 din, ter je plačljiva v 4 obrokih; skripta dobite za doplačilo v samem centru.

Prijavite se takoj z dopisnico, na kateri navedite poleg stopnje in jezika tudi izmeno.

O pričetku in urniku tečaja bo potem sleherni pisмено obveščena.

Center za poučevanje tujih jezikov, Celje, Cankarjeva 1/II
Tel. št. 32-24 in 25-34

Saržiranje surovega cinka v rafinacijsko peč

delave posameznega naročila, vseh sprejetih naročil in ponudb podjetja. Naročilni rokovni evidentniki vseh naročil in ponudb v podjetju, vloženi v napravo in opremljeni z barvnimi simboli-signali, z uporabo rokovnega ravnila omogočajo nadzorovanje vseh rokov začetka, izvrševanja in dokončanja po fazah izdelave posameznih naročil in ponudb podjetja in celotnega poslovnega procesa podjetja.

— Vidento plošča, kjer se kapacitete grobo planirajo, tekoče obremenjujejo in razbremenjujejo za daljša časovna razdobja (terminske periode) v skladu s sprejemanjem novih naročil in dokončanjem posameznih naročil.

mi simboli-signali, z uporabo »rokovnega ravnila« omogočajo nadzorovanje vseh rokov začetka, izvrševanja in dokončanja vseh delovnih operacij na delovnih mestih po predpisanim tehnološkem zaporedju (Georga-diagonala). Pregled delovnih obveznosti omogoča razdeljalni evidentnik, ki je tako oblikovan, da je na posebni skali možno odčitati število normativnih ur delovnih operacij posameznih nalogov za delo, ki so pripravljene za delo na posameznem delovnem mestu, in število normativnih ur delovnih operacij posameznih nalogov za delo, ki so v

(Nadaljevanje na 6. strani)

Računovodske informacije — podlaga za poslovne odločitve

(Nadaljevanje)

Računovodske informacije o finančnem rezultatu

Kot pozitivni finančni rezultat moremo s poslovno-ekonomskega vidika obravnavati le dobiček. Dohodek je nasprotno družbeno ekonomska kategorija, ki poleg dobička vsebuje še vkalkulirane pogodbeno in zakonske obveznosti iz dohodka ter osebne dohodke. Dohodek je treba upoštevati pri najbolj načelnih in splošnih poslovnih odločitvah v podjetju. Ob sestavi gospodarskega plana je koristno vpeljati normalni dohodek kot računsko kategorijo,

ki izhaja iz planiranega števila zaposlenih in povprečnih osebnih dohodkov pri skupini podjetij, kakor tudi iz planirane višine sredstev in povprečne rentabilnosti teh sredstev pri skupini podjetij. Primerjava planiranega in normalnega dohodka omogoča sprejeti ustrezne ukrepe, predvsem pa pravočasno pripraviti sanacijske programe. Namesto tako imenovanega progresivnega postopka pri planiranju finančnega rezultata je treba v večji meri uvesti retrogradni postopek. Značilnost progresivnega postopka je, da je predviden dohodek ali čisti finančni rezultat postavka, ki jo dobimo na podlagi sestavljenih delnih planov, predvsem pa plana prodaje in plana stroškov s stroški dela ali osebnimi dohodki, s tem da je planirana veličina finančnega rezultata odvisna tudi od drugih delnih planov (nabave, investicije itd.). Značilnost retrogradnega postopka pa je, da se najprej določi osnovni cilj, to je višina pričakovanega finančnega rezultata v naših razmerah višina zelenega dohodka ali čistega finančnega rezultata. Temu osnovnemu planskemu cilju se podrejajo posamezne variante planov prodaje, izkoriščanja zmogljivosti, finančnih sredstev in drugi delni plani).

Pri ugotavljanju in interpretaciji finančnega rezultata je pokazala neizmaljena »direkt costing« metoda znatne prednosti. Da bi bilo mogoče spoznati različne vplive na doseženi finančni rezultat, je koristno vpeljati sistem *standardnih stroškov*, ki omogoča analizo odmikov v stroških po vzrokih. Mogoče ga je pa dopolniti tudi z analizo odmikov v prihodkih in odhodkih. Za spremljanje izvajanja in ponovni pretres poslovnih odločitev ne zadoščajo samo mesečni obračuni finančnega rezultata, temveč je potrebno, da so na razpolago dnevni obračuni, kajti v takšnem primeru je možno najhitrejšo ukrepanje. *Dnevne obračune finančnega rezultata* pa najbolj omogoča kombinacija »direct costing« metode s sistemom standardnih stroškov.

Da bi razvijali odgovornost za nastale stroške, je treba na vsaki organizacijski ravni obravnavati le tiste stroške, ki so tam merljivi, druge pa prepustiti višji ravni. *Najnižji center odgovornosti za nastale stroške* je v tem smislu že stroškovno mesto, na katerem je treba zasledovati ustrezne učinke in stroške. Odgovornost za finančni rezultat je mogoče vzpostavljati pri tistih organizacijskih enotah, ki imajo tržno sposobne proizvode ali dogovorjene notranje prodajne cene. Seveda pa ne smejo ožji interesi škoditi širšim interesom podjetja kot celote.

Podjetje more uporabljati različne metode vrednotenja sredstev. Glede amortiziranja je vezano le na predpisane minimalne stopnje. Glede vrednotenja pa ima možnosti, da se odloča za različne metode. Med zadnji-

mi kaže zlasti opozoriti na metodo LIFO-last in first out. V vsakem primeru pa bi moralo paziti, da ne bi pri vrednotenju zalog uporabljalo višjih cen kot so tržne. Za podjetje je koristno, če ima *skrite rezerve*, a nevarno, če ima *skrite izgube*.

Računovodske informacije za nabavne odločitve

Dosedanje računovodstvo posveča premalo pozornosti splošnim nabavnim stroškom, ki jih

navadno združuje kar z drugimi splošnimi stroški. Potrebno pa bi bilo zasledovati splošne nabavne stroške glede na potek nabavne dejavnosti, to je ločeno kot stroške naročanja, dostave in prevzem, skladiščenja in vzdrževanja zalog.

Poznavanje splošnih nabavnih stroškov v raznih podrobnostih omogoča številne analize, ki so potrebne pri nabavnih odločitvah, npr. o organizacijskih enotah nabave, nabavnih območjih, vrstah dobaviteljev in nabavnih poteh. Prav tako omogoča izračune pravih količin naročila in odločitve o nakupu oziroma lastni proizvodnji. Pri nabavnih odločitvah so poleg računovodskih informacij potrebne še druge, zlasti iz operativne nabavne evidence. Zato je pri večjih podjetjih treba poiskati racionalno mesto za analizo podatkov, ki so potrebni pri nabavnih odločitvah.

Računovodske informacije za proizvodne odločitve

Pri proizvodnih odločitvah ne zadoščajo samo informacije, ki so izražene vrednostno, temveč so nujno potrebne tudi tehnične in tehnološke informacije, ki so izražene količinsko in jih računovodstvo ne more dajati, pač pa ustrezna operativna proizvodna evidence. Med informacijami za *proizvodne odločitve* so zelo pomembne *informacije o odmikih od predračunov*. Zato je v računovodstvu treba zagotoviti evidenco, ki pokaže, kakšni odmiki so se pojavili na katerih stroškovnih mestih, v zvezi s katerimi stroškovnimi nosilci, pri katerih elementih strukture cene in zaradi česa. Le ustrezne informacije o odmikih omogočajo ukrepe za njihovo odpravo in s tem vodenje na podlagi izjem (Management by exception). Da bi računovodstvo moglo dajati ustrezne informacije o odmikih, morajo obstajati *realni standardi* za posamezne vrste stroškov in *realni predračuni splošnih stroškov*, vzpostavljena mora biti posebna dokumentacija za odmike, in posebni konti za evidenco odmikov.

Najpomembnejše računovodske informacije za proizvodne odločitve so informacije o obsegu in asortimentu proizvodnje, kakor tudi o višini in strukturi stroškov. Od neracunovodskih informacij so pa zlasti pomembne informacije o izrabi zmogljivosti in o kvaliteti proizvodov.

Pri vrednostnem izražanju obsega proizvodnje je primernejša uporaba planiranih stroškov enote, ko pa doseženi stroški enote. Doseganje plana asortimenta pa je najlažje zasledovati tako, da se poslužimo planiranega dobička, ki odpade na proizvod posamezne vrste.

Glede na to, da so materialni stroški večinoma največji sestavni del vseh stroškov, jim je treba posvetiti posebno pozornost. Vzpostaviti bi bilo treba dnevne informacije o količini in stroških važnejših vrst materialov in odmikih od standardov. Prav tako bi bilo treba podrobneje raziskati izmet. Dnevno ali vsaj občasno bi bilo treba poskrbeti za informacijo o vrsti materiala, ki je v izmetu, o fazi proizvoda, na kateri je izmet nastal, o vzrokih izmeta, o odgovornih osebah in o stroških v zvezi z izmetom.

V skrbi za izboljšanje kvalitete proizvodov bi bilo treba vzpostaviti informacije o tem, kateri proizvod ne ustreza standardni kvaliteti, kakšen je vzrok odmika od nje, kdo je odgovoren za nezadostno kvaliteto, kakšen je vrednostni učinek slabe kvalitete in kateri kupci reklamirajo proizvode in ali so reklamacije upravičene in v koliki meri.

Naša proizvodjalna podjetja močno zaostajajo glede izumov in inovacij, imajo pa mnogo krat tudi destimulativen odnos do izumiteljev in inovatorjev. Zato bi bilo potrebno poskrbeti, da so na razpolago pravilne informacije o prihrankih oziroma o povečanju dobička zaradi uporabe izumov in inovacij.

(Nadaljevanje na 6. strani)

V mesecu juliju smo imeli iste rezultate kot v preteklem mesecu. Poškodbe so v celoti lažjega značaja. Opaziti je visoko število opeklin, ki kljub temu, da so lažjega značaja, terjajo dolgotrajno zdravljenje.

Prekomerno število poškodb je opaziti v topilnici in v valjarni, še vedno zaradi prekomerne fluktuacije.

I. PRIMERJAVA DOSEZENIH REZULTATOV	Julij 1969	Junij 1969	Poprečje 1968
Poprečno število zaposlenih	2.164	2.160	2.062
Število poškodb pri delu	30	30	296
Število izgubljenih dni	521	455	6.030
Število poškodb na 100 zaposlenih	17,1	16,5	14,3
Poprečno število izgubljenih dni na 1 poškodbo	17,4	15,7	20,4
Poprečno število izgubljenih dni na 1 zaposl.	2,97	2,60	2,92
Število poškodb na poti	5	2	39
Število izgubljenih dni	112	66	896
Skupaj vseh poškodb	35	32	333
Skupaj izgubljenih dni	633	511	6.926

II. PRIMERJAVA REZULTATOV V POSAMEZNIH EKONOMSKIH ENOTAH S POPREČJEM PRETEKLEGA LETA

EKONOMSKA ENOTA	Število poškodb na 100 zaposlenih		Število izgubljenih dni na 1 poškodbo	
	Julij 1969	Poprečje 1968	Julij 1969	Poprečje 1968
METALURGIJA	35,-	23,7	14,3	20,4
PREDELOVALNI OBRATI	34,3	16,3	16,2	16,3
KEMIJA I.	4,4	10,5	31,-	27,5
KEMIJA II.	30,-	2,3	39,-	9,-
VZDRŽEVALNI OBRATI	16,-	14,8	11,7	18,9
UPRAVA IN OSTALO	3,7	2,-	30,-	22,-
Skupaj	17,1	14,3	17,4	20,4

Nezadovoljivo stanje v ekonomskih enotah Metalurgija in predelovalni obrati je odraz težkih pogojev dela (forsirana proizvodnja, kateri se posveča večja pozornost kot varnostnim ukrepom in težnji za izboljšanje delovnih pogojev). K vsemu temu moramo prišteti težave pri jskanju sredstev, ki bi omogočila realizacijo načrtov za izboljšanje varstva pri delu in delovnih pogojev.

V mesecu juliju so se poškodovali

V TOPILNICI

Franc MILOŠIČ je imel malomarno nameščen ščitnik za obraz, ko je vlekel cink iz predležev. Cink mu je brizgnil iz vozička v oko.

Srečko CILENŠEK zaradi malomarno nameščenega ščitnika za obraz mu je pri vlečenju cinka brizgnil cink v desno oko.

Jože KOREZ je čistil prostor ob peči med tem, ko je sodelavec JAJČEVIC premikal saržirni stroj, ter ga zadel v stopalo desne noge.

Andrej HORVAT je odstranjeval predleže iz pečnih oken. Pri tem se mu je ostanek cinka iz predleža vlij po čevlju ter ga opekel po stopalu.

Konrad ŠALAMON se je opekel s tekočim cinkom po nogi zaradi malomarnosti sodelavca, ki je slabo povlekel cink.

Imer IBIŠI se je opekel po stopalu leve noge, ko se je curek cinka pri vlečenju iz predleža odbil od roba vozička ter skozi vezalke padel v čevlji.

Anton KOŠAK je odstranjeval alonže. Pri tem se je ena vžgala

in jo je vrglo nazaj. Alonža mu je padla na stopalo leve noge.

Dušan STOJKOVIČ je posnemal trebež, pri tem si je s posnemalko vrgel trebež na levo nogo. Dobil je lažjo opekline na stopalu.

Franc OKROŽNIK je vlekel cink. Pri tem mu je tekoči cink brizgnil skozi vezalke v čevlji ter ga opekel po stopalu leve noge.

Ivan JELIČ je odstranjeval predleže iz pečnih oken. Ker je nagnil predlež na sebe, mu je ostanek cinka iz predleža brizgnil skozi vezalke v čevlji, ter ga opekel po stopalu desne noge.

Anton REŽEK je razkladal vedra s cinkovim prahom, pri tem mu je vroč cinkov prah padel v desno oko.

Imer IBIŠI se je z roko zamahnil, ko je odstranjeval predleže. Pri tem se je udaril na prst leve roke.

Stanko KAJTNA si je poškodoval prst desne roke pri predstavljanju modelov.

V RAFINACIJI

Emil PLAUSTAINER je pri popravilu karborundne kolone dobil palec leve roke med karborundno skodelo in zid. Palec mu je lažje stisnilo.

V CINKOVEM BELILU

Franc LEVAR je odstranjeval posode za vlečenje cinkovega belila, pri tem mu je zdrsnilo, posoda pa je padla nazaj in ponesrečenec je občutil bolečino v mišičju.

V KERAMIKI

Vlado ČIČU je zapiral vrata dvigala in pustil je levo roko med vrati. Stisnilo mu je prst leve roke.

V VALJARNI

Franc VERBIČ je s kleščami vlekel paket čez valje. Ker pa je četrti valjač previsoko dvignil mizo, mu je stisnilo palec.

Jože MOŽANIČ je potiskal paket skozi valja. Pri tem je spodrsnil ter občutil bolečino v levi nogi.

Tomo BEDNIČKI se je pri posnemanju cinka lažje opekel po nogi. Čez deset dni se je stanje poslabšalo in zdravnik je odredil počitek.

Krsto JANKOVIČ je spuščal cinkove plošče skozi ravnalni stroj. Ker so se mu na drugi strani stroja plošče zavihnile se je pri ravnanju le-teh urezal v levo roko.

Jože CMAGER se je pri šaržiranju odrezkov v rafinacijsko

peč skozi rokavico urezal v desno roko.

Jože BURIČ se je pri obrezovanju pločevine urezal v roko, ko je zadel ob ostri rob pločevine.

Milan JAVŠOVEC je pri menjavi paketa pločevine zadel s kazalcem desne roke ob rob pločevine ter se je urezal čez rokavico.

V KEMIJI I.

Alojz KUNST je čistil kühalik kromovega galuna. Pri tem mu je brizgnila lužina pod ščitnik v levo oko.

V KEMIJI II.

Jože MASTNAK je premikal cisterno s pomočjo lesene gređi, pri tem je padel ter se udaril v desno stran prsnega koša.

V MERILNEM ODDELKU

Oto TAJHMAJSTER je kontroliral podpih ventilatorja. Pri tem mu je železni pokrov jaška padel na nogo.

V MEHANIČNI DELAVNICI

Alojz MEDVED je pri popravilu stroja za proizvodnjo žlebov zamahnil z desno roko nazaj ter z njo udaril ob oster rob pločevine, ki je bila za njegovim hrbtom na mizi. Urezal se je v desno roko.

Jura IVENČNIK je koval strgalo za destilacijsko peč. Pri kovanju je odskočil ogorek ter mu padel v desno oko.

V TRANSPORTNEM ODDELKU

Franc SENETOČNIK je hotel zapreti stranico kamiona. Pri tem mu je stranica stisnila palec leve roke.

Anton LEDER je pri prevozu žveplene kisline s traktorsko prikolico opazil, da zaradi slabega tesnila med prevozom brizgnila kislina iz cisterne. Ko je ustavil vozilo ter pritegoval vijake na pokrovu, se je naslonil desno nogo na cisterno. Cisterna je bila mokra od kisline, zato je dobil opekline na desni nogi pod kolonom.

Na poti v službo in iz službe so se poškodovali:

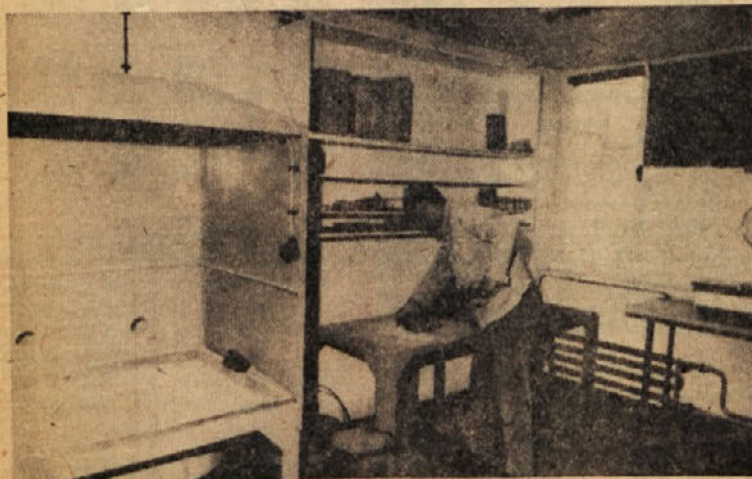
Vinko ČAVS – ko se je s kolesom peljal domov.

Karel LAZNIK – ko se je peljal s kolesom domov.

Ivan ROBNIK – ko se je peljal s kolesom na delo.

Dragutin VIRJANOVIČ – ko se je peljal s kolesom na delo.

Jože ŠPILJAK – ko se je peljal s kolesom domov.

Ročno drobljenje vzorcev v povzorčevalnici

PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST

(Nadaljevanje s 1. strani)

napravah za 23,9%, cinkove pločevine za 30,5% čašic za galvanske elemente za 6,8% cinkovih strešnikov za 8,8%, cinkove žice za 133,8% zamak cinka za 67,8% žlebov in cevi za 81,3%, cinkovega sulfata za 4,6%, litopona za 3,5%, superfosfata za 7,9%, modre galice za 25,8%, kemolit plošč za 63,4%, mikro-cinkovih plošč za 61,1%, modrega bakra za 27,4%, kemikalij za grafično industrijo za 49,8%. Manjša pa je bila proizvodnja naslednjih proizvodov: rektificiranega cinkovega prahu za 14%, žveplene kisline na stari napravi za 13,6% (remont naprave v avgustu), anilinskih barv za 8,1%, tekstilnih pomožnih sredstev za 15,2% (upadanje prodaje), kromovega galuna za 35,6% (upadanje prodaje), natrijevega sulfida za 55,1% (upadanje prodaje), utramarina za 18,5% (upadanje prodaje), zemeljskih barv za 6% in korocinka za 28,6% (manjša prodaja).

V avgustu smo dosegli izvoz v vrednosti 521.286 \$, to je 2,23% več od dvanajstine letnega plana. Letni plan je bil dosežen kumulativno do meseca avgusta 86% in je presežen za 20%. V primerjavi s preteklim letom pa je vrednost izvoza porasla za 39,9%, 73,75% izvoza smo plasirali na konvertibilno področje.

Ker je vrednost proizvodnje naraščala hitreje od števila zaposlenih, je produktivnost dela v primerjavi s preteklim letom porasla za 15,7%.

OPERATIVNO PLANIRANJE PO SISTEMU GEORGIJA

(Nadaljevanje s 3. strani)

delu na posameznem strojnem ali ročnem delovnem mestu proizvodnega procesa celotnega podjetja. Pregled vrstnega reda delovnih operacij na posameznih strojnih in ročnih delovnih mestih po predpisanim tehnološkem zaporedju (Georga diagonala) pa omogoča operacijski rokovni evidentnik, ki je tako oblikovan, da je z barvnimi simboli možno vizualno identificirati nalog za delo, konkretno fazo proizvodnega procesa in čas sprožitve začetka in dokončanja posamezne delovne operacije na določenem delovnem mestu po predpisanim tehnološkem zaporedju. Operacijski rokovni evidentniki v predrazdeljeval-

nici delovnih operacij, opremljeni z barvnimi simboli in razvrščeni po pripadajočih fazah izdelave, obratih, oddelkih in delovnih mestih, omogočajo pregled in nadzorovanje delovnih obveznosti za vsako strojno in ročno delovno mesto in s tem zagotavljajo nepretrgano zasedbo vseh strojnih in ročnih delovnih mest podjetja.

Naprava razdeljevalnica delovnih operacij, kjer je s pomočjo operacijskih rokovnih evidentnikov, opremljenih z barvnimi simboli-signali, zagotovljen kontinuiran začetek, izvrševanje in dokončanje vseh delovnih operacij po predpisanim tehnološkem zaporedju posameznega delovnega naloga in vseh delovnih nalogov po časovnem zaporedju začetka, izvrševanja in dokončanja. Georga diagonala zagotavlja načrtovanje linearnega poteka vsake delovne operacije posameznega delovnega naloga in usklajeno odvijanje celotnega proizvodnega procesa podjetja v vseh fazah izdelave in na

vseh delovnih mestih v proizvodnem procesu podjetja.

Pri tem moramo zlasti poudariti, da odkriva Georga sistem organizacijske probleme, težave, napake in pomanjkljivosti v organizaciji notranjega poslovnega procesa in imperativno zahteva, da se odpravijo.

Palindromni rebus

KAKO SMO POSLOVALI V PRVEM POLLETJU

(Nadaljevanje z 2. strani)

Izkoristek časovnega fonda je boljši za 2,85% napram prvem polletju 1968, zaradi manj izkoriščenih dopustov in zaradi ukinitve 7-urnega neplačanega delovnega časa v strokovnih službah.

Število nadur je močno poraslo. Udeležba nadur v celot-

nih izvršenih urah se je povzpela že na 4,12%. Število izvršenih nadur predstavlja polletni časovni fond 79,5 delavcev.

Število izpadlih ur zaradi bolezni (ki so v porastu) pa predstavlja polletni časovni fond 135 delavcev.

DELITEV DOHODKA PER 30/6-1969

Element	1.-VI. 1968	%	1.-VI. 1969	%	Indeks
Celotni dohodek	168.605.058	100	195.699.033	100	116,06
Porabljeni material in proizvodne storitve	74.810.728	44,37	108.005.997	55,51	145,20
neproduktivne storitve	—	—	620.939	—	—
Dnevnice, terenski dod. nagrade, vajencem ipd.	396.266	0,24	834.558	0,43	210,60
Drugi materialni stroški	249.798	0,15	280.570	0,14	112,32
Amortizacija	10.716.690	6,36	10.596.584	5,41	98,88
Razlika sredstev v zalogah in neplačana realizacija 1. I. 69 in 30. VI. 1969	36.314.421	21,60	31.332.868	16,02	86,10
Nab. vrednost rent. trg. blaga, odpadki	19.130.453	11,35	3.052.578	1,56	15,96
izredni izdatki	2.934.055	1,72	3.083.956	1,57	105,11
Porabljena sredstva	144.652.411	85,79	157.828.100	80,64	109,11
Dohodek	23.952.647	14,21	37.870.933	19,36	158,11
Razdelitev dohodka:					
za pogodbene obveznosti	7.556.937	4,48	9.205.423	4,70	121,81
za zakonske obveznosti	4.287.565	2,54	4.987.692	2,55	116,32
za osebne dohodke	18.734.124	11,11	22.362.151	11,43	119,37
Vkalkulirani dohodek realizacije	30.578.626	18,13	36.555.266	18,68	119,50
Dobiček iz ind. dejavnosti	-6.625.679	3,92	-1.315.667	0,68	—
Izguba družbenega standarda	72.463	0,05	-143.640	0,07	198,22
Dobiček po zmanjšanju za izgubo družb. stand.	-6.698.442	3,97	-1.172.027	0,61	—

Kritje izplačilnih osebnih dohodkov per 30. VI. 1969

Osebnih dohodki v prenešenih zalogah	8.074.134 din
Vkalkulirani osebni dohodki	17.598.300 din
Obracunani osebni dohodki	23.672.434 din
Osebnih dohodki v končnih zalogah	3.310.284 din
Za kritje osebnih dohodkov	22.362.150 din
Doseženi osebni dohodki iz dohodka	22.362.150 din
Razlika v kritju din	—
Povprečni osebni dohodek	—

Razdobje	letu 1968	letu 1969	Indeks 1968 = 100
Januar—juni	892,55	886,33	110,51
Januar—december	898,41	896,33	109,78

Vinko Kalafatič in sodelavec namočata retorto v pedsušilnico

Računovodske informacije

(Nadaljevanje s 4. strani)

Računovodske informacije za prodajne odločitve.

Dosedanje računovodstvo posveča premalo pozornosti splošnim prodajnim stroškom, zlasti pa uspešnosti prodaje po proizvodih, prodajnih območjih. Da bi bile prodajne odločitve boljše, bi bilo treba izpopolniti potrebne informacije.

Računovodski podatki so podlaga za določanje in presojanje prodajnih cen, ki se razlikujejo v različnih modelih stroškovnega računovodstva. Pri prodajnih odločitvah so poleg računovodskih informacij potreb-

ne še druge, zlasti iz operativne prodajne evidence oziroma podatki raziskave prodajnega trga. Ker je lahko računovodstvo ali vir začetnih podatkov ali vir oblikovanih informacij, je treba rešiti vprašanje racionalnega mesta za analizo računovodskih podatkov, ki so potrebni pri prodajnih odločitvah.

Razmislimo torej vsi o sklepih simpozija o informacijah kot podlagi za poslovne odločitve in kaj lahko kot člani kolektiva — vodje — upravljalci za izboljšanje informacij individualno prispevamo vsak na svojem delovnem mestu, da bodo naše poslovne odločitve gledano dolgoročno ali kratkoročno, najboljše v poslovni politiki podjetja.

Dolžnost nas vseh je skrbeti za preventivno preprečevanje poškodb pri delu

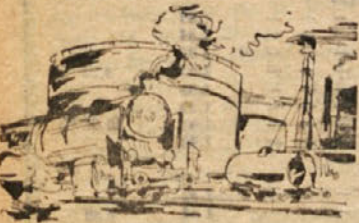
V podjetju imamo stroje in naprave, ki brez zaščitnih mrež in pokrovov predstavljajo za človeka določeno nevarnost. Dolžnost nas vseh je skrbeti za to, da na pomanjkljivo zaščitene stroje opozarjamo nadzorno osebje, ki nosi odgovornost za varstvo pri delu.

Zalostno je, da mnogi kvalificirani vzdrževalci strojev in naprav po izvršenem remontu oziroma popravilu pozabijo na montažo zaščitne mreže ali pokrova. Pri remontu oziroma popravilu je vzdrževalec dolžan pregledati zaščitni pokrov ali mrežo, če pa je potrebno, jo tudi popraviti ali zamenjati. Višek nemarnosti je, če stroj po popravilu nima nameščene zaščitne naprave. Ze sam delavec, ki dela na tako »popravljenem« stroju, bi moral podobne pomanjkljivosti javiti svojemu nadrejenemu.

Za informacijo navajamo kratek izveček iz »Pravilnika o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z delovnimi pripravami in napravami«, objavljenem v Uradnem listu SFRJ 18/67 z dne 26. aprila 1967.

22. člen

Varnostne naprave in priprave na delovnih pripravah morajo biti konstruirane in nameščene tako, da preprečujejo, da roke ali drugi deli telesa med delom ne morejo v nevarno cono.

23. člen

Vsi premični in vrtljivi deli delovne priprave, ki utegnejo ogroziti delavca ali okolico, morajo biti zavarovani z ograjami ali s trdnimi kovinskimi oklepi. Oklepi morajo biti zanesljivo pritrjeni na podstavek oziroma kakšen drug nepremičen del priprave. Če je treba varnostno napravo pogosto snemati, mora imeti priprava napravo, ki preprečuje njeno vključitev vpogon, dokler ni varnostna naprava na svojem mestu.

24. člen

Varnostne naprave morajo biti na delovnih pripravah izvedene in nameščene tako, da ne ovirajo dela oziroma uporabe priprave.

Če terja tehnološki postopek med delom nadzorovanje oz. kontrolo priprave, mora var-

nostna naprava omogočati opazovanje postopka skozi odprtino, na televizijskem zaslonu in podobno.

Iz navedenih členov je razvidno, da zakonodajalec točno navaja kako oziroma kaj mora imeti delovna priprava zaščiteno. Od nas pa je odvisno, kako skrbimo za izvajanje teh predpisov.

Kot primer navajam nezgodo pri poševnem transportnem traku v topilnici.

Pri nezgodi je šlo na srečo samo za lažjo poškodbo roke. Vendar bi vzrok, zaradi katerega je prišlo do nezgode, lahko terjal zelo težko poškodbo. Navedeni transportni trak služi za transport sarže od mešalne naprave do transportnega traku nad destilacijskimi pečmi, ter se nahaja zunaj topilnice.

Zaradi nevihte in močnega naliva je začel trak po gonilnem bobnu drseti. Delavec, ki je bil določen za transport sarže, je v svoji prizadevnosti, da čimprej prepreči drsenje traku, pozabil izklopiti napravo in medtem ko je valj drsel

Na simpoziju »Cink v grafiki« so predstavniki zahodnonemške firme »Schlebach« prikazali uporabnost njihove naprave za rabljenje cinkovih trakov. Na sliki: rabljenje pokončno postavljenih trakov

po traku je metal pesek med valj in trak. Ker pa je verjetno stal preblizu nevarnega območja, je pri metanju peska dobil roko med trak in boben. Poškodovalo mu je roko nad komolcem. V bolnišnici je bila ugotovljena lažja poškodba kože in kit.

Ugotovljeno je bilo, da je ponesrečenec delal v topilnici že dva meseca ter je bil z varnostnimi ukrepi pri delu na traku seznanjen. Delo je opravljal dobro.

Ugotovljeno je bilo tudi to, da je bil trak prvotno zaščiteno z močnim pločevinastim pokrovom, ki je večkrat v času nalivov, snega in mraza oviral

pri zagonu ter je bil zaradi tega odstranjen. Po dogovoru z vzdrževalno službo bi moral biti zamenjan z ustrežno mrežo. Vendar je med tem že prišlo do nezgode.

Takoj po nezgodi je bil trak opremljen z zaščitno mrežo, ki ustreza predpisom, navedenim v 22. in 23. členu Pravilnika o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z delovnimi pripravami in napravami.

Sigurno smo vsi prepričani, da bi se podobnim nesrečam lahko izognili in da se spleča skrbeti za izvajanje varnostnih ukrepov.

R. M.

Bonton za kadilce

Tudi za kadilce veljajo določena pravila o lepem vedenju, kot veljajo za obnašanje pri mizi, za vstopanje v lokal, hojo po pločniku, ali stopnicah in za gostoljubje. Če jih poznate, potem veste ...

— da je nedostojno prižigati novo cigareto s staro;

— da ne pustimo cigarete počasi izgorevati, temveč jo skrbno ugasimo;

— da ne stresamo cigaretnega pepela na tla, preprogo in ne uporabljamo za pepelnik krožnička od kavne skodelice, če je pepelnik le količkanj v bližini;

— da je nedostojno, če pihamo cigaretni dim sobesedniku v obraz;

— da ženska na cesti ne kadi;

— da ne govorimo s cigareto v ustih;

— da naj bi moški kadil pipo le doma, ali tam, kjer je skoraj kot doma;

— da pri mizi ne kadimo. Če pa nam gostitelj pri desertu ponudi cigareto, jo lahko mirno vzamemo;

— da vžigalice, ali vžigalnika ne ugasimo, s temperamentnim mahanjem, kar je tudi nevarno;

— da ženska moškemu ne prižiga cigarete, temveč mu vžigalice ali vži-

galnik samo ponudi: — da v tuji družbi ne prižgemo cigarete, dokler nismo formalno prosili za dovoljenje.

Palindromna rebusa

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. septembra do 15. oktobra 1969.

Kino Union

Od 15. do 18. septembra »PUSTO-LOVEC IZ TEKSASA«, ameriški barvni film

Od 19. do 23. septembra »PLAVO-LASI MASCEVALEC«, ameriški barvni film

Od 24. do 29. septembra »TARZAN IN DEČEK IZ DZUNGLE«, ameriški barvni film

Od 30. septembra do 3. oktobra »PO SLEDI ZLOČINA«, ameriški barvni film

Od 4. do 8. oktobra »CENA ZA MASCEVANJE«, ameriški barvni film

Od 9. do 12. oktobra »DOLGOTRAJNI DVOBOJ«, angleški barvni film

Od 13. do 14. oktobra »FANTOMOVA VRNITEV«, francoski barvni film

Od 15. do 19. oktobra »JAMES BOND 007 CASINO ROYALE«, angleški barvni film

Kino Metropol

Od 15. do 17. septembra »PRVA IZKUŠNJA«, francoski barvni film

Od 18. do 21. septembra »NEPREKOSLJIVI«, ameriško italijanski barvni film

Od 22. do 25. septembra »GANGSTERJI V MILANU«, italijanski barvni film

Od 26. do 29. septembra »MALE VRLINE, VELIKI GREHI«, francoski barvni film

Od 30. septembra do 1. oktobra »BRADATI AGENTI«, francoski barvni film

Od 2. do 5. oktobra »LAWRENCE ARABSKI«, angleški barvni film

Od 6. do 9. oktobra »PRERIJA V PLAMENIH«, ameriški barvni film

Od 10. do 13. oktobra »DOLINA LUTK«, ameriški barvni film

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjure. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 216. Tisk in klišei GP »Celjski tisk« Celje

Kino Dom

Od 15. do 16. septembra »DAN, KO SO DELILI OTROKE«, ameriški barvni film

Od 17. do 21. septembra »F KAKOR FLINT«, ameriški barvni film

Od 22. do 24. septembra »VOJNA VOHUNOV«, italijanski barvni film

Od 25. do 28. septembra »IME MI JE PECOS«, italijanski barvni film

Od 29. do 30. septembra »GROFICA IZ HONG KONGA«, ameriški barvni film

Od 1. do 2. oktobra »GOLO REZILO«, ameriški film

Od 3. do 5. oktobra »INVAZIJA IZ VSEMIKJA«, japonski barvni film

Od 1. do 5. oktobra »V DEZELI PALČKOV«, ameriški barvni film (samo ob 16. uri)

Od 6. do 9. oktobra »JUNAKI ZAHODA«, ameriški barvni film

Od 10. do 11. oktobra »SKRLATNA DOLINA«, angleško ameriški barvni film

Od 12. do 15. oktobra »ČUDEZNA LJUBEZEN«, zahodno nemški film

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Nasveti

Svili vrne limonin sok, ki ga dodamo zadnji vodi za izplakovanje lep lesk in voljnost, pa tudi prijetneje diši kot če dodamo kis.

Za mehke in bele roke, tudi če so zelo umazane (npr. od borovnic, krompirjevih olupkov itd.) bomo uporabili limonin sok. Lahko jih pa zdrgnemo z lupino že iztisnjene limone. Tako si tudi lepo očistimo kožo ob nohtih.

Zoper razširjene lojnice na koži je limonin sok odličan. Vzamemo malo surovega mleka in nekaj kapljic limoninega soka. Počakamo, da se sesiri in si s tem obložimo obraz. Čez kakšnih 10 minut, ko se obloga osuši, izplaknemo obraz z mlačno vodo. Koža bo bela in sveža.

KADROVSKE VESTI

V AVGUSTU SO PRISLI V PODJETJE: Belčej Ivan, Rečnik Miran, Jokić Ristan, Rozman Ivan, Viljavec Luka, Budiša Branko, Kalamina Ivan, Arivuk Zdravko, Siladžić Vojen, Vojvodič Radivoj, Vrsjakovič Srečan, Vengust Stanislav, Zahirovič Husein, Leskovšek Franc, Zaveršek Bogoljub, Sitar Anton, Repar Jože, Stanič Rihard, Kisovec Rihard, Cafuta Franc, Božič Vlado, Završnik Bojan, Strojini Drago, Kranjc Drago, Jankovič Momir, Jovanovič Ivo, Pejič Zivojin, Mikulan Zlatko, Belčej Zivojin, Javornik Martin, Kalem Alojz, Loranc Vlado, Sabo Ladislav, Vreš Anton, Hasanović Fadzel, Dorić Cezm, Bukvič Peter,

Vrednost točke

VREDNOST TOČKE ZA AVGUST

	Vrednost točke v avgustu	neto	Preseg norme
Pražarna in granulacija cinkovih koncentratov	1,08		
Zveplena kislina - cinkova linija	1,08		
Zveplena kislina - piritna linija	1,08		
Skupne službe novih kislin in pražarne cinka z granulacijo	1,08		
Zveplena kislina 60 Bè in 66 Bè stari obrat	1,00		
Skupne službe obrata pražarn in zveplene kisline	1,06		
Talilnica surovega cinka	1,07	0,76 %	
Keramika	1,03	4,75 %	
Plinarna	1,06		
Obratovodstvo topilnice in surovega cinka	1,06		
Valjarna cinka	1,05		
Cinkove čašice	1,00		
Cinkova žica	1,06		
Zlebarna	0,98		
Obratovodstvo predelave cinka	1,04		
Rektifikacija cinka	1,03		
Cinkov prah iz rektifikacije	1,02		
Sekundarna proizvodnja cinka	1,08		
Cinkovo belilo	1,02	3,80 %	
Obratovodstvo rafinacije	1,03		
Glavni inženir metalurške proizvodnje	1,05		
Kemolit plošče	1,01		
Cinkografske plošče	0,95		
Tehnično vodstvo in nadzor grafike	0,99		
Preparati za grafično industrijo	0,95		
Vodstvo grafike s strokovnimi službami in tiskarno	0,99		
Obrat barvil	1,00		
Obrat barv - zemeljske barve	1,04		
Obrat zaščitni premazi in organoli	1,01	14,39 %	
Skupne službe obrata barv	1,04		
Obratovodja barv in barvil	1,02		
Superfosfat	1,04	1,62 %	
Tehnično vodstvo proizvodnje sepefosfata	1,04		
Modri baker	1,00		
Obratovodstvo gnojil in zaščitnih sredstev	1,03		
Kromov galun	1,00		
Natrijev sulfid	1,00		
Barijev sulfid	0,98		
Ultramarin	1,00		
Svinčevi oksidi	1,00		
Cinkov sulfat	1,06		
Modra galica	1,00		
Litopon	1,01		
Tehnično vodstvo proizvodnje pigmentov in soli	1,03		
Obratovodja pigmenti in soli	1,04		
Glavni inženir kemičnih obratov	1,03		
Strojni obrat	1,03	0,70 %	
Elektro obrat	1,02		
Merilni obrat	1,02		
Gradbeni obrat	1,02	15,42 %	
Energetika	1,02		
Poprečje vzdrževalnih obratov (glavni inženir in priprava dela)	1,03		
Tehnična kontrola	1,04	0,30 %	
Varnostna služba	1,04		
Transportni oddelek	1,04		
Tehnični direktor	1,04	5,11 %	
Komercialni sektor	1,04		
Stabne službe	1,03	2,12 %	
Investicijsko razvojni sektor	1,04		
Finančni sektor	1,04		
Kadrovski splošni sektor	1,04		
Aglomeracija	1,03		
Zelezna galica	1,08		
Djerdap	1,04		
Pripravniki	1,04		

Krušič Miroslav, Lagundžija Joso, Skvorec Anton, Koreš Jože, Kranjc Martin, Stopč Zdravko, Italo Mile, Prnek Janez, Sušnja Pavo, Marič Milomir, Marčinko Stanislav, Sagadin Franc, Sarič Zdravko, Praznik Janez, Pukmajster Ana, Knez Anton, Valenčič Djuro, Germelj Franciska, Zupanc Edvard, Skorjanc Terezija, Jurkovič Pavla, Belak Angela, Novak Angela, Arivuk Dragoljub, Novkovič Gojko, Kukovič Tomislav, Voga Martin, Holcer Marjan, Koštomaj Marica, Bugarški Vlasta.

ODSLI IZ PODJETJA: Kostevc Marta, Kranjc Stanko, Puncer Zdenko, Romih Ivan, Burnik Terezija, Pohajar Ana, Dorn Terezija, Temnik Franc, Zakeljšek Jože, Belčej Zivojin, Antokovič Mijo, Dabekovič Marjan, Sabo Ladislav, Kalner Alojz, Stojkovič Dušan, Jovanovič Ivo, Mikulan Zlatko, Javornik Martin, Bečbergovič Hasan, Stopč Zdravko, Vreš Anton, Koreš Jože,

Pernek Janez, Peharda Mirko, Jančič Momir, Virjanovič Dragutin, Selčan Franc, Novič Teodor, Omerzel Mateja, Starič Dušan, Gabrovec Marjan, Pušnik Karel, Ademi Ismet, Kralj Milan, Petak Emil, Jovankovič Stevo, Rečnik Miran, Dolencič Djuro, Lehkec Nikola, Hlis Jakob, Damjanovič Peter, Lukner Jože, Fainoga Ivan, Sretenovič Zivojin, Lupinski Avgust, Petkovič Petar, Hohnjec Martin, Einfalt Ernest, Čutič Zlatko, Skorjanc Ivan, Bjeleč Ljubomir, Reje Vincenc, Pošaj Ferdinand.

V JLA SO ODSLI: Steiner Svetozar, Seško Stefan, Repar Jože, Vek Stanislav, Smole Jože, Smole Anton, Voga Drago, Zupanc Jože.

V POKOJ SO ODSLI: Stuler Ivan, Janežič Miroslav, Kostanjšek Viljem.

UMRLA STA: Hudinčič Stefan, Gaber Ivan.

POROČILI SO SE: Devčič Edmund, Jovanovič Jovica.